

Esettanulmány a gépjárműadóval kapcsolatos számviteli elszámolásokról

A Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 37§ (1) bekezdés a) pontja rendelkezései alapján a 2020. évben befizetett gépjárműadó teljes összege a központi költségvetést illeti meg, illetve a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 2021. január 1-jétől hatályos 9. § (1) bekezdése szerint a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adó- és vámhatóság látja el.

A KASZPER modul Dokumentáció 16.2. pontjában bemutatásra kerültek a 2020. évet érintő számviteli elszámolások. **A jelenlegi esettanulmány célja, hogy átfogó képet adjon a gépjárműadó jogszabályi előírásoknak megfelelő 2021. évtől kezdődő folyamatáról, illetve segítséget nyújtson ezek könyveléséhez.**

I. Gépjárműadó kezelése 2021. évtől, adózási túlfizetések rendezésének szabályai

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 145. § (8) bekezdése szerint a gépjárműadó fizetési számlára beszedett, a központi költségvetést megillető gépjárműadó bevételt havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell a Kincstár által megjelölt fizetési számlára átutalni. Az Ávr. idézett rendelkezése alapján különösen nagy jelentősége van annak, hogy kizárólag azon befolyt összegek tekintetében kell a helyi önkormányzatnak a Kincstár felé a gépjárműadó utalási kötelezettségét teljesíteni, amelyek esetében egyértelműen megállapítható, hogy az a központi költségvetést megillető bevételnek minősül.

Ha gépjárműadó kötelezettség került – valóban tévesen – az önkormányzati gépjárműadó fizetési számla javára megfizetésre, abban az esetben az nem túlfizetésnek, hanem az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) szerinti téves befizetésnek minősül. A téves befizetésekre ugyanakkor az Art. 74. § (6) bekezdése a túlfizetésre vonatkozó rendelkezések alkalmazását rendeli alkalmazni, amikor kimondja, hogy a tévesen befizetett adó visszafizetését **a túlfizetés szabályai szerint lehet visszaigényelni.**

A túlfizetésként nyilvántartott „téves” befizetés – amelyet vélelmezhetően 2021. évtől kezdődően a **Nemzeti Adó- és Vámhivatal** (a továbbiakban: NAV) **helyett tévesen az önkormányzati adóhatóság felé fizetett meg az adóalany** – esetén álláspontunk szerint **nem áll fenn az Ávr. 145. § (8) bekezdésében foglalt feltétel, ezért ezeket a tételeket nem lehet a ténylegesen a központi költségvetést megillető bevételekkel együtt, egységesen kezelni.** Emiatt az adott önkormányzat gépjárműadó fizetési számlájának egyenlege nem utalható el a Kincstár felé arra vonatkozó vizsgálat nélkül, hogy abból mely tételek képezik ténylegesen a központi költségvetés bevételét, és melyek azok, amelyek tévesen, túlfizetésként megjelenve szerepelnek az adott számlán.

Az önkormányzati adóhatósághoz tévesen fizetett összeget az önkormányzati adóhatóság, más, általa kezelt adóra vagy nyilvántartott köztartozásra elszámolhatja, vagy adózó külön kérelemére visszatéríti.

A túlfizetésről való rendelkezés az Art. 74. § alapján az adózó joga, igaz ez az önkormányzati adóhatósághoz tévesen befizetett összegekre is, ezért azokat **az önkormányzati adóhatóság semmilyen körülmények között nem jogosult hivatalból, a hatáskör változására tekintettel az állami adóhatóság felé továbbutalni.**

Amennyiben az önkormányzati adóhatóság döntött a gépjárműadó adóösszeg visszatérítéséről, **s a gépjárműadó fizetési számlán rendelkezésre áll elegendő adóösszeg a visszautaláshoz,** az kerüljön visszautalásra az adózó részére, majd az önkormányzat a visszatérített gépjárműadó

azon részét, amely a központi költségvetést illette meg, a következő havi utalásból levonással érvényesítheti, vagyis azt a részt nem kell elutalnia a központi költségvetés felé.

Ez azt jelenti, hogy:

- ha **2020. évben, vagy későbbi években keletkezett** túlfizetésből adódik egy adózónak a 2021. évtől visszaigényelt túlfizetése, akkor az adózó részére a visszafizetett összeg **100%-át** lehet a következő havi központi költségvetés részére történő utalásból levonással érvényesíteni,
- ha viszont **2020. év előtti** túlfizetésből adódik egy adózónak a 2021. évtől visszaigényelt túlfizetése, akkor az adózó részére visszafizetett összegből csak az összeg 60%-át lehet a következő havi központi költségvetés részére történő utalásból levonással érvényesíteni.

Ha az előzőekben leírtak szerint **a gépjárműadó beszedési számlán nem áll rendelkezésre elegendő adóösszeg a visszautaláshoz**, a következőket kell elvégezni:

- Az önkormányzat a költségvetési (fő)számlájáról utalja át az adózónak visszafizetendő összeget a gépjárműadó beszedési számlájára, és a gépjárműadó beszedési számlájáról visszafizeti az adózót megillető adóösszeget az ASP.ADÓ gyakorlatának megfelelően.
- A visszatérített gépjárműadó *azon részét*, amely a központi költségvetést illette meg, az önkormányzat a Magyar Államkincstár érintett Vármegyei Igazgatóság Államháztartási Irodájának funkcionális e-mail címére benyújtott kérelemmel igényelheti vissza a központi költségvetésből.

Természetesen itt is figyelni kell arra, hogy az adózó részére visszatérített túlfizetés 2020. évi túlfizetésből, vagy 2020. év előtti túlfizetésből adódik, s ennek megfelelően vagy 100%-a, vagy csak 60%-a igényelhető vissza.

- A Kincstártól visszaigényelt összeg célszámlájaként az önkormányzat **költségvetési (fő)számláját** szükséges feltüntetni.

A belföldi gépjárművek után beszedett adónak, a települési önkormányzat által a központi költségvetés részére történő befizetésének ellenőrzését az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 83/A. § (1) bekezdése a Kincstár hatáskörébe utalta.

A kincstári ellenőrzés részletszabályait az Ávr. 144/A. §-a határozza meg. Amennyiben az Igazgatóság az ellenőrzés során a települési önkormányzat javára ezer forintot meghaladó összegben eltérést állapít meg, úgy határozat hozatala nélkül értesíti az önkormányzati adóhatóságot az eltérésről. **Az eltérést a települési önkormányzat a központi költségvetést megillető gépjárműadó-bevétel utalásai során levonással érvényesíti, tehát a havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig a Kincstár által megjelölt fizetési számlára történő megfizetést a megállapított eltéréssel csökkentve utalja el.**

Könyvelendő gazdasági események 2021. évtől:

1. Az **adózők kérésére** nyitó túlfizetésből történő visszautalásához a költségvetéstől (fiz.számláról) visszakapott összeg, mivel az a gépjárműadó beszedési számlán nem állt rendelkezésre
T 331132 – K 361 3 080,-
2. Túlfizetés visszautalása adózónak: T 36711332542 – K 331132 3 080,-
3. Gépjárműadó beszedési számlára érkezett bevételek:
T 331132 – K 367321 248 516,-
4. Tárgyévben az adószámlára beérkezett bevételeket ellenőrizve megállapításra került, hogy téves befizetés is történt, melyet nem kell a központi költségvetés felé befizetni:
T 367321 – K 36711332542 8 000,-
5. Mivel a gépjárműadó beszedési számlára már történtek befizetések, megtörténhet a túlfizetés átvezetése történt más adószámlára: T 36711332542 – K 331132 1 945,-
6. Az önkormányzat a gépjárműadó számlára érkezett bevételeit havonta tovább utalta a központi költségvetés felé - a 8 000 Ft téves befizetés összegét is – , viszont az érintett hónapban a havi bevétel összegét csökkentette a túlfizetés miatt más adószámlára átvezetett összeggel. Az éves utalások összege összesen (248 516 – 1 945)
T 367321 – K 331132 246 571,-
7. Az önkormányzat adott évi bevételei terhére történt túlfizetés rendezés miatti összeg átvezetése a túlfizetések közé: T 367321 – K 36711332542 1 945,-
8. Az önkormányzat által fizetési számláról megelőlegezett túlfizetés adózó részére történő visszafizetés összegének rendezése: T 367321 – K 36711332542 3 080,-

367321

4.	8 000	3.	248 516
6.	246 571		
7.	1 945		
8.	3 080		
ZE:	11 080		

36711332542

2.	3 080	Ny:	106 159
5.	1 945	4.	8 000
		7.	1 945
		8.	3 080
		ZE:	114 159

Ny.	0	2.	3 080
1.	3 080	5.	1 945
3.	248 516	6.	246 571
ZE:	0		

Az előzőekben leírt esettanulmány szerint az önkormányzat az adózó részére történő 3 080,- Ft visszautalását a fizetési számlájáról előlegezte meg.

A más adószámlára átvezetett 1 945,- Ft túlfizetés összegét a havi utalások összegéből visszatartotta.

A gépjárműadó beszedési számlára érkezett 8 000,- Ft téves befizetés összegét is továbbutalta a központi költségvetés részére.

A gépjárműadó kincstár általi ellenőrzés eredményeként megállapítást nyer, hogy az önkormányzat által beszedett gépjárműadó bevételnél **3 080,- Ft-tal nagyobb** összeget utalt a központi költségvetés felé, a 8 000,- Ft téves utalás ugyanis nem képezi a kincstári ellenőrzés alapját.

Az Igazgatóság által megállapított 3 080,- Ft eltérést a települési önkormányzat a központi költségvetést megillető gépjárműadó bevétel Ávr. 145. § (8) bekezdése szerinti következő költségvetési évi utalásai során levonással érvényesíti.

A 8 000,- Ft téves utalás a következő költségvetési évben kerül rendezésre, pl. más adószámlára utalással, ezt követően a következő gépjárműadó számlára érkezett bevétel továbbutalásakor beszámításra kerül.

A példa esetében a 367321 Más szervezetet megillető bevételek könyvviteli számlának év végén T egyenlege keletkezik – ami akár év közben is megtörténhet- melyet a megyei Igazgatóság felé jelezni szükséges a KGR-k11 rendszerben a negyedéves időközi költségvetési jelentésben történő kivétel kezelés érdekében. A T egyenleg a következő évi bevételek könyvelésével rendezésre kerül.

Abban az esetben, ha az önkormányzat a 8.000,- Ft téves befizetést a Kincstártól év közben visszakérte volna, annak könyvelése: T 331111 – K 367321

Az előzőekben bemutatott gazdasági események könyvelését követően felül kell vizsgálni a – 0-ás számlaosztályban nyilvántartott túlfizetések összegét.

- T 0062 – K 0454 8 000,- (az adózóval szemben fennálló túlfizetés összegének változása)
- T 0062 – K 03216 11 080,- (a kincstár felé beutalt túlfizetés összege)